

**MONITORING EERSTE BRANCHE-
VERDUURZAMINGSPLAN WIJN
2016-2018**

STICHTING WIJNFONDS

Stichting Wijfonds

Leidschendam, Hans Burghoorn, Fleur Wallace
Februari 2019

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	2
Achtergrond.....	2
1. Doelen en acties Brancheverduurzamingsplan 2016-2018.....	3
2. Betrokken partijen.....	4
3. Toetsing doelen en acties.....	6
3.1. Doel of actie: reductiedoel ten aanzien van glasgewicht	6
3.2. De kengetallen uit de monitoring	7
3.2.1. Glas	7
3.2.2. Papier & karton.....	8
3.2.3. Kunststof.....	8
3.2.4. Aluminium	8
3.2.5. Hout	9
3.2.6. Drankkarton	9
3.3. Tabellen.....	11
3.3.1. Glasgewicht.....	11
3.3.2. Overige verpakkingen: gemiddelde gewichten	12
3.3.3. Marktverhoudingen 2018.....	13
3.4. Doel of actie: Opname van milieuaspecten in inkoopvoorwaarden	14
3.5. Doel of actie: Opname van milieuaspecten in de Letter of Engagement.....	14
3.6. Doel of actie: Stimuleren van (internationaal) onderzoek	14
3.7. Doel of actie: producenten flessen identificeren, doelstellingen bezien	14
3.8. Doel of actie: Gesprekken met PostNL/pakketdiensten i.v.m. web retail.....	15
3.9. Doel of actie: Voorlichting consumenten over wijnverpakking-kwaliteit verhouding	17
3.10. Doel of actie: Leden infomeren over internationale product-verpakking combinaties ...	17
3.11. Doel of actie: Onderzoek naar percentage groene wijnflessen en doelstelling	17
3.12. Doel of actie: Uitvoering van een monitoringsprogramma naar verpakkingen	17
Bijlage 1: Algemene Inkoopvoorwaarden	18
Bijlage 2: Terms of Engagement.....	29

Managementsamenvatting

Deze monitoring toont aan dat de voornaamste doelstelling van het eerste brancheverduurzamingsplan is gerealiseerd. De uitkomsten van het onderzoek tonen verder aan dat de daling van het glasgewicht over alle flestypen (inhoudsmaten) is verdeeld, met uitzondering van de fles van 375 ml. Deze is aanzienlijk gegroeid.

We zien voorts dat de aandelen van de pakken en bag-in-box licht toenemen.

Evenwel kan niet worden vastgesteld dat het verduurzamingsplan leidend is geweest bij de milieudoelstellingen van individuele bedrijven.

Het gebruik van overige materialen (transportverpakkingen) laat een wisselend beeld zien. Het verdient aanbeveling om importeurs meer bewust te maken van de impact van transportverpakkingen op het milieu, in aanvulling op de extra inzet op verduurzaming van wijnverpakkingen.

De overige doelstellingen uit het eerste brancheverduurzamingsplan zijn voor een deel gerealiseerd. Met name de branche organisatie KVNW heeft in zijn keurmerk duidelijke eisen gesteld met betrekking tot verduurzaming.

Achtergrond

In de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 is afgesproken dat brancheorganisaties verduurzamingsplannen opstellen met de hoogst haalbare doelen voor verpakken. Met deze verduurzamingsplannen worden er voor het eerst in Europa stelselmatig en branche-breed afspraken gemaakt over het verduurzamen van de productverpakkingketen. Dit geeft een impuls aan de ontwikkeling naar een circulaire economie, in het bijzonder voor verpakkingen.

In een brancheverduurzamingsplan staat welke maatregelen het bedrijfsleven treft om de zogenoemde productverpakkingcombinaties binnen hun sector (verder) te verduurzamen. Zij doen dit door hoogst haalbare doelen te stellen, eerst voor het jaar 2018 en daarna ook voor 2022. Het opstellen van brancheverduurzamingsplannen is door de rijksoverheid, het verpakkende bedrijfsleven en de Nederlandse gemeenten afgesproken in de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022.

Inleiding

De KVNW heeft in 2015 namens de wijnsector een Brancheverduurzamingsplan Verpakkingen opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de Wetenschappelijke Toetsingscommissie KIDV. Het brancheverduurzamingsplan van de KVNW is getoetst op 19 mei 2015. De toetsingscommissie heeft daarbij geconcludeerd dat de doelen in het brancheverduurzamingsplan van KVNW hoogst haalbaar en realistisch zijn, op basis van kennis en ervaring van de toetsingscommissie, en dat de aanbevelingen van de toetsingscommissie naar aanleiding van de toetsing zijn overgenomen in het aangepaste brancheverduurzamingsplan.

1. Doelen en acties Brancheverduurzamingsplan 2016-2018

Het plan presenteert de volgende doelen en acties:

1. Het gemiddelde glasgewicht wordt tenminste verminderd tot 494 gram in 2019. Hiermee is een grotere vermindering geformuleerd dan de toenmalige gemiddelde trend voorspelde. Deze doelstelling geldt als de belangrijkste doelstelling in het plan.
2. Opname van milieuaspecten in de standaard inkoopvoorwaarden van importeurs.
3. Opname van milieuaspecten in de Letter of Engagement.
4. Stimuleren van (internationaal) onderzoek naar nieuwe manieren van verpakken (innovatief); leren van 'best practices'.
5. Inzichtelijk maken bij welke producenten de in Nederland op de markt gebrachte flessen vandaan komen. Vervolgens kan worden gezien of het mogelijk is om overstijgende doelstellingen te formuleren.
6. Gesprekken met PostNL/pakketdiensten i.v.m. web retail.
7. Voorlichting consumenten over wijnverpakking-kwaliteit verhouding.
8. Communiceren van product-verpakking combinaties die internationaal gebruik worden richting leden van de KVNW.
9. Onderzoek naar percentage groene wijnflessen en daarop gebaseerd een doelstelling formuleren.
10. (Voortzetting van) uitvoering van een monitoringsprogramma naar verpakkingen.

Zoals vermeld in het brancheverduurzamingsplan is 99% van de wijn afkomstig uit het buitenland. Slechts 10% van het volume wordt in Nederland gebotteld. Het verpakkingsmoment vindt dus grotendeels in het buitenland plaats. Dit geldt als een beperkende factor voor de te behalen hoofddoelstelling. Naast een verpakkingsmoment in het buitenland (botteling) wordt de wijn getransporteerd naar de importeur en van daar vervoerd naar het verkooppunt.

Terecht wordt ook in het brancheplan opgemerkt dat de eindgebruiker de verantwoordelijkheid heeft bij de gewenste afvalscheiding.

Om de invloed van de wijnimporteurs binnen deze keten te bepalen moet er een onderscheid gemaakt worden naar slagkracht. De KVNW stelt dat de grootste 25 importeurs vanwege hun volume meer invloed hebben dan de vele kleine importeurs.

2. Betrokken partijen

Stichting Wijnfonds

Vanaf 2015 heeft de Stichting Wijnfonds de activiteiten op het gebied van verpakkingen en milieu in de wijnsector op zich genomen. De stichting is rechtsopvolger van het Productschap Wijn en in het bestuur van de stichting zijn dan ook alle schakels (brancheverenigingen) in de keten van de wijnhandel vertegenwoordigd.

De Stichting Wijnfonds is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het nieuwe Brancheplan Duurzaam Verpakken 2019-2022 en zal daarbij gebruik maken van de ervaringen die zijn opgedaan hebben bij het opstellen en uitvoeren van het eerste brancheverduurzamingsplan van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren (KVNW), alsook met de resultaten van de monitoring van het eerste brancheverduurzamingsplan.

De stichting heeft zich ook bereid verklaard de monitoring van dit plan op zich te nemen waarvan de uitkomsten thans voor u liggen.

De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren (KVNW)

De KVNW heeft 115 lidbedrijven, van multinationals tot kleine wijnspecialisten, die samen 75% van de markt vertegenwoordigen. De wijnbranche is volop in beweging. De KVNW behartigt de belangen van leden richting politiek en ambtenarij.

Als vereniging draagt de KVNW bij aan de ontwikkeling en professionalisering van de branche en individuele bedrijven. Vanuit die taakopvatting is dan ook het opstellen van een brancheverduurzamingsplan ter hand genomen, zonder uit het oog te verliezen dat het merendeel van de wijn verpakt wordt in het land van oorsprong.

KVNW Register Wijnhandelaar

De KVNW helpt ondernemers in de wijnsector vorm te geven aan kwaliteit, duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het keurmerk KVNW Register Wijnhandelaar vormt daarbij de basis. De voorwaarden van dit keurmerk zijn in 2012 grondig herzien. Op het gebied van MVO heeft de KVNW zich laten inspireren door de meest recente MVO- richtlijnen als ISO26000, MVO Prestatieladder, SA8000, OESO, IAO en GRI. Inspanningen rondom het terugdringen van de impact van de bedrijfsvoering op het milieu en op sociale waarden is integraal onderdeel van de kwaliteit van een wijnhandelaar. Voorwaarde 9 van het keurmerk KVNW Register Wijnhandelaar gaat over 'milieu, afvalverwerking, energie en water'. De specifieke eisen, waar een externe auditor van Det Norske Veritas (DNV), bij zijn bezoek aan een wijnimporteur op toetst zijn:

- A. Het grondstoffenverbruik is inzichtelijk, gerelateerd aan de bedrijfsactiviteiten
- B. Het beleid is gericht op verhoging van gebruik gerecycled materiaal
- C. Er is beleid geïmplementeerd met betrekking tot verbetering van resultaten op het gebied van uitstoot, afvalwater en afvalbeperking en verantwoorde afvoer

- D. In de keten wordt milieurelevante informatie verschaft over mogelijkheden van hergebruik en recycling

Een KVNW Register Wijnhandelaar wordt gevraagd voor het specifieke bedrijfstype inzicht te geven in resultaten op het gebied van uitstoot, afvalwater, gebruik van verpakkingsmaterialen en afvalstoffen. De ervaring leert dat steeds meer bedrijven inzien dat aandacht voor het milieu verschillende voordelen oplevert: vermindering van kosten door gebruik van minder materiaal, inspelen op (veranderende) wensen van de consument en het profileren van het bedrijf als maatschappelijk bewust. Als gevolg hiervan wordt bijvoorbeeld betere en sterkere plastic gebruik om pallets met wijn te sealen. Doordat de kwaliteit van deze (duurdere) plastic beter is, kan er worden volstaan met veel minder. Dit is beter voor het milieu en de portemonnee. Ook wordt (grote) bedrijven gevraagd om bewijs te overleggen van milieu relevante informatie zoals emissies in de keten.

Monitoring en marktonderzoek: Quintens advies & oplossingen en GfK

De Stichting Wijnfonds heeft het bureau Quintens advies & oplossingen opdracht gegeven metingen te verrichten naar het gemiddelde gewicht van de wijnverpakkingen. Quintens werkte sinds 2009 samen met het Productschap Wijn en doet sindsdien de monitoring van glas en transportverpakkingen voor de wijnsector. Deze monitoring wordt gebruikt om de kengetallen voor de vereenvoudigde rekenmodule voor de afvalbeheersbijdrage beschikbaar te hebben en om de trends in glasgewichten en transportverpakkingen te kunnen waarnemen. De Stichting Wijnfonds heeft de eerste jaren na opheffing van het productschap deze werkzaamheden overgenomen en gefinancierd uit de reserves van het productschap.

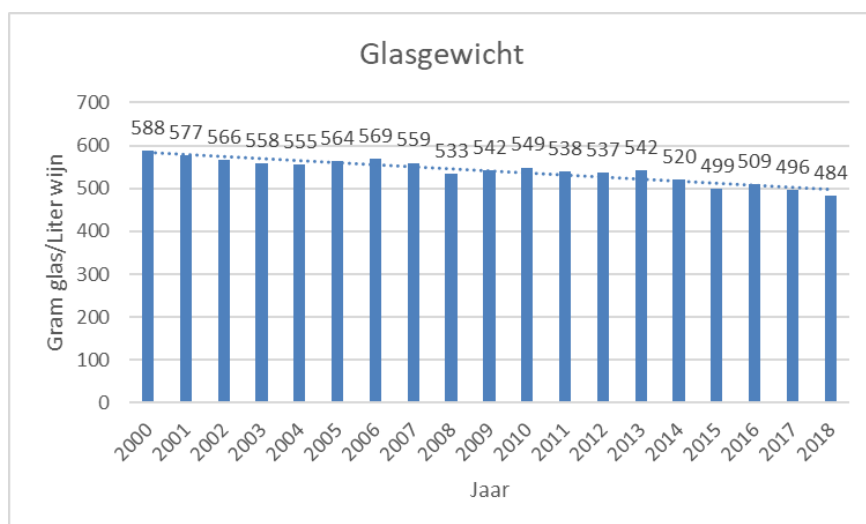
Het marktonderzoeksbureau GfK heeft op verzoek van de Stichting Wijnfonds onderzoek gedaan naar het aandeel van de verschillende verpakkingen op de Nederlandse markt.

3. Toetsing doelen en acties

3.1. Doel of actie: reductiedoel ten aanzien van glasgewicht

Het Brancheverduurzamingsplan van de KVNW stelt dat het belangrijkste onderdeel van het plan de gewichtsreductie van de wijnfles is. Een uitsplitsing van het flesgewicht naar de verschillende materialen (glas, papier, kurk etc) laat zien dat het voor de hand ligt om te focussen op het glasgewicht. De KVNW heeft een hoogst haalbare doelstelling geformuleerd om het gemiddelde glasgewicht te reduceren tot 494 gram per liter in 2019 en 427 gram per liter in 2034 (gewicht in 2015 bedraagt 520 gram per liter). Het streefgewicht is gebaseerd op de extrapolatie van de trend maar loopt ook vooruit op mogelijke wetenschappelijke ontwikkelingen, toename van het gebruik van andere materialen en de wijzigende attitude van consumenten. Uit het monitoringonderzoek van Quintens blijkt dat het gemiddelde glasgewicht de afgelopen 18 jaar is gedaald (zie figuur 1).

Figuur 1: Trend glasgewicht per liter wijn (onderzoek Quintens 2018)

Het gemiddelde glasgewicht komt in 2018 uit op 484 gram per liter wijn. We kunnen dan ook concluderen dat de voornaamste doelstelling uit het eerste brancheverduurzamingsplan van de KVNW, te weten een reductie van het gemiddelde glasgewicht in 2019 tot 494 gram per liter wijn, in 2018 is gerealiseerd.

Het monitoringonderzoek is uitgevoerd conform het daarvoor opgestelde protocol.

Ten behoeve van de monitoring én het opstellen van het nieuwe brancheplan is gekozen voor een brede monitoring in 2018.

Hierbij zijn naast twee metingen van glazen flessen bij glasrecycling Maltha, diverse metingen van overige verpakkingen (transportverpakkingen) bij importeurs, distributeurs, groothandels, supermarkten en slijters uitgevoerd. Meetgegevens uit 2018 van de gewichten van 846 dozen, 964 flessen, 19 bag-in-boxen, 10 drankkartons, 803 flesafsluitingen, 63 houten kisten en diverse overige materialen liggen ten grondslag aan deze rapportage. De representativiteit van de steekproeven is afdoende om betrouwbare uitspraken te doen over de belangrijkste verpakkingen.

3.2. De kengetallen uit de monitoring

Op basis van de gemiddelde gewichten en marktaandelen zijn kengetallen berekend voor de hoeveelheid verpakkingsmateriaal per liter wijn. Gelet op de omvang van de steekproeven (vooral m.b.t. de meest belangrijke verpakkingssoorten) en de verklaarbaarheid van de veranderingen t.o.v. 2015 kan worden geconcludeerd dat de berekende getallen betrouwbaar zijn.

Enkele trends in de cijfers t.o.v. voorgaande jaren zullen hier nader worden toegelicht.

Veranderingen in de kengetallen zijn toe te schrijven aan:

- Veranderingen in de 'marktaandelen' (de bijdrage van een soort verpakking aan het totaal);
- Veranderingen in de *gemiddelde gewichten*;
- Veranderingen in de *toerekening* van verpakkingen aan bepaalde materiaalsoorten;

Waar mogelijk zal in zo veel mogelijk detail worden verklaard welke verandering of combinatie van veranderingen invloed heeft gehad op wijzigingen van de kengetallen. Indien er meerdere verklaringen ten grondslag liggen aan veranderingen in de kengetallen worden deze in volgorde van meeste naar minste (geschatte) invloed gepresenteerd.

	2015	2018	verschil 2018 t.o.v. 2015
Glas	499,1	483,1	-3%
Papier/karton	77,7	76,7	-1%
Kunststof	3,7	8,8	58%
Bio-kunststof	-	-	-
Aluminium	0,5	1,9	72%
Overige metalen	2,4	-	-
Hout	17	1,7	-902%
Overig	-	-	-
Drankkarton	3,2	3,2	0%

Tabel 1: Kengetallen vergelijking 2015-2018

Aangezien de methode door de jaren heen is aangepast zijn de resultaten niet één op één vergelijkbaar met voorgaande jaren.

3.2.1. Glas

Het gemiddelde glasgewicht is de afgelopen 18 jaar gedaald. Het glasgewicht is licht afgenomen ten opzichte van 2017. De daling past in de lange termijn trend (licht dalend, met jaarlijkse afwijkingen net boven of onder de trendlijn). Het glasgewicht per liter wijn is een complex samenspel van veranderingen in verkoophoeveelheden, aandelen van de flestypen en gewichten van de flessen. Enkel kijkend naar de gewichten, is de daling van het gewicht van 1 liter stille wijn (-2,1%) het meest bepalend voor de lichte daling in 2017, aangezien dit flestype een groot deel (20%) van het totale glasgewicht representeert. Een andere belangrijke verklaring, ook passend in de trend, is het groter aandeel van wijn dat in pak, bag-in-box en overig wordt verkocht. Daarin is een stijging te zien van 15,2% naar 17,4% (GFK, 2017). Hierdoor gaat het gewicht glas per 'standaard' liter wijn omlaag.

3.2.2. Papier & karton

Het totale aantal grammen papier en karton per liter geïmporteerde wijn is licht gedaald. Geschenkverpakkingen zijn niet meegenomen. Ook al hebben geschenkverpakkingen in 2015 maar een klein marktaandeel, ze hadden wel een groter gewicht dan normale verpakkingen. Dit verklaart een deel van de lichte daling.

Kartonnen trays lijken aan betekenis te winnen. Het zijn meestal PET flessen of goedkopere glazen flessen wijn die als secundaire verpakking een kartonnen tray hebben. Trays worden voor het overgrote deel in supermarkten gezien. Met de opkomst van PET is ook een stijging in hoeveelheid trays logisch. Trays zijn heel licht, waardoor ze kunnen zorgen voor een daling in het totale papier & karton gewicht.

Verder blijkt uit interviews dat het aandeel van de import dat in houten kisten binnenkomt gestaag aan het dalen is, ten gunste van de hoeveelheid geïmporteerde wijn in dozen. Dit zou kunnen zorgen voor een zeer lichte stijging in het papier & karton gewicht, maar dit wordt blijkbaar door andere factoren uitgebalanceerd.

De toerekeningswijze is bij bag-in-box aangepast. Waar voorheen een 60/40 karton/plastic gehalte van bag-in-box werd gebruikt, is dit keer op basis van cijfers van Smurfit Kappa, een van de grootste kartonfabrikanten wereldwijd, een verhouding van 75/25 gebruikt. Dit zou leiden tot een toename in kartongewicht, ware het niet dat het gemiddelde gewicht van bag-in-box, ongeacht literinhoud, sterk verminderd is.

3.2.3. Kunststof

Het kunststof gewicht is in zijn totaliteit flink gestegen. De volgende factoren dragen bij aan een verlaging van het gewicht:

- Een daling van het gewicht van de *pallet folies*;
- Een daling van het aandeel *kunststof kurken*.
- Een kleiner deel van het gewicht van bag-in-boxen (25%) wordt toegerekend aan het kunststof gewicht

Deze daling wordt omgedraaid in een flinke stijging doordat:

- Bag-in-boxen hebben een vergroot marktaandeel, waardoor bag-in-box plastic veel meetelt (6,3 gram) aan de totale hoeveelheid kunststof.
- Tray folie doet zijn introductie, kleine extra bijdrage
- Het aandeel PET-flessen groeit wat leidt tot een flink hogere bijdrage

3.2.4. Aluminium

Het aluminium gewicht is flink gestegen door met name een methodische verandering. Capsules en schroefdoppen, waarvan voorheen niet werd vastgesteld dat het aluminium was, zijn eerder toegerekend aan 'overig metaal'. Deze keer is aangenomen dat alle schroefdoppen en capsules die van metaal zijn, van aluminium gemaakt zijn, waardoor er een verschuiving is naar aluminium en geen toewijzing meer is naar metaal.

De stijgende trend van kurk naar schroefdoppen sinds het begin van de metingen zet nog steeds door.

3.2.5. Hout

Het aandeel hout is in de kengetallen drastisch gedaald. Dit komt doordat de inschatting van het aantal houten kisten dat als tweede verpakking nu aanmerkelijk lager uitvalt. In de vorige rapportage is bedroeg deze inschatting 0,5% van de markt, nu is deze op 0,1% van de markt geschat.

Aangezien we hier te maken hebben met relatief *zware verpakingsmaterialen*, die ook vaak aan maar weinig flessen kunnen worden toegeschreven, hebben veranderingen in het gemiddelde gewicht hier een grote invloed. Een nog grotere invloed heeft het moeilijk vast te stellen marktaandeel van houten kisten. Voorbeeld: op een kist van bijv. 1500g maakt het veel uit of je deze meetelt met een marktaandeel van 1% (15g) of 0,1% (1,5g), gezien het zware gewicht. Ook het niet-meenemen van kisten die door slijters worden toegevoegd heeft een zeer grote impact.

3.2.6. Drankkarton

Drankkartons ofwel laminaatverpakkingen zijn vrijwel gelijk gebleven in gewicht per liter wijn. Het marktaandeel is iets toegenomen maar het gemiddelde gewicht van een pak is afgenomen waardoor op eenzelfde kengetal wordt uitkomen.

Conclusies monitoring

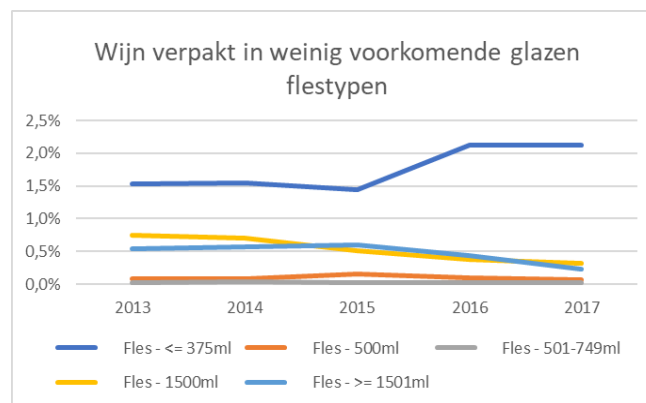
- Het glasgewicht is in 2018 licht afgenomen ten opzichte van 2017. De daling past in de lange termijn trend (licht dalend, met jaarlijkse afwijkingen net boven of onder de trendlijn). Enkel kijkend naar de gewichten, is de daling van het gewicht van 1 liter stille wijn (-2,1%) het meest bepalend voor de lichte daling in 2017, aangezien dit flestype een groot deel (20%) van het totale glasgewicht representeert. Een andere belangrijke verklaring, ook passend in de trend, is het groter aandeel van wijn dat in pak, bag-in-box en overig wordt verkocht. Daarin is een stijging te zien van 15,2% naar 17,4% (GFK, 2017). Hierdoor gaat het gewicht glas per 'standaard' liter wijn omlaag.
- Het totale aantal grammen papier en karton per liter geïmporteerde wijn is licht gedaald.
- Het kunststof gewicht is in zijn totaliteit flink gestegen. Dit wordt onder meer veroorzaakt door het groeiende marktaandeel van bag-in-boxen en PET-flessen.

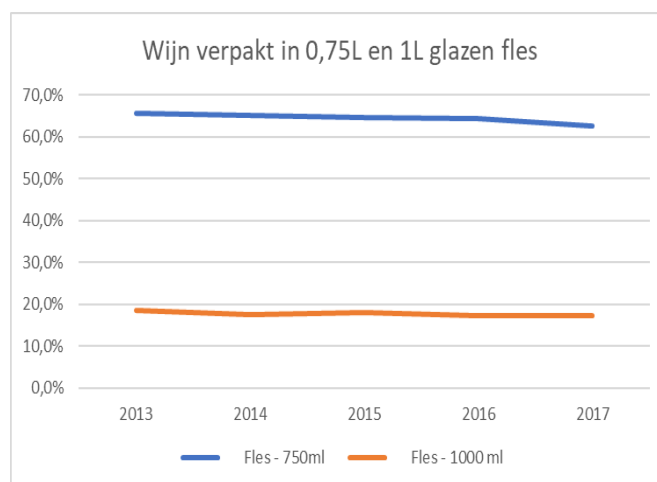
Alhoewel het aantal glazen flessen lager wordt, blijven verhoudingen van de meest voorkomende flestypen nagenoeg gelijk, zie figuur 3. Wijn verpakt in minder voorkomende flestypen blijft nagenoeg gelijk, zie figuur 4. Een uitzondering hierop is het aandeel van de flesjes kleiner dan 375 ml. Hiervan is een significante stijging zichtbaar.

Figuur 2: Hoeveelheid wijn verpakt in glazen fles, trend (GFK 2018, bewerkt door Quintens)

Figuur 4: Hoeveelheid wijn verpakt in minder voorkomende glazen flestypen, trend (GFK 2018)

Figuur 3: Hoeveelheid wijn verpakt in meest voorkomende glazen flestypen, 0,75 en 1 liter, trend (GFK, 2018)

3.3. Tabellen

3.3.1. Glasgewicht

In de meest linker kolom wordt de soort fles gegeven waarmee gerekend is. In kolom 2 staat het marktaandeel in liters en percentage van het geheel (op basis van marktgegevens van GfK). In kolom 3 staat het gemeten flesgewicht, teruggerekend naar gram per liter. Vermenigvuldigd met de aantal liters geeft dat het totale glasgewicht voor het betreffende flestype. Kolom 4 geeft de aannames.

Flestype Soort	Inhoud (liter)	Marktaandeel 2017		Gewicht 2018		Berekening
		Liters (x1000)	Percentage	Gram glas/liter	Gram totaal	
Wijn	<0,375	4.472	2,49%	866,65	3.875.844	
Wijn	0,5	134	0,07%	487,43	65.305	
Wijn	0,5 - 0,75	49	0,03%	324,95	15.972	
wijn	<0,75 gew. gem	4.655	2,60%	866,65	4.034.553	
Wijn	0,75	108.986	60,78%	606,65	66.115.644	
Wijn	1	34.542	19,27%	441,28	15.242.752	
Wijn	1,5	525	0,29%	481,17	252.829	
Wijn	>1,5	195	0,11%	347,5	67.813	
Champagne	0,375	2	0,00%	1370,67	3.418	
Champagne	0,75	188	0,11%	1127,64	212.553	
Champagne	1,5	0	0,00%	1148,67	0	
Prosecco	0,75	4.907	2,74%	851,67	4.178.791	
Prosecco	1	4	0,00%	638,75	2.481	
Prosecco	1,5	26	0,01%	425,84	11.205	
Sherry	0,75	3.451	1,92%	602,79	2.079.981	
Sherry	1	1.792	1,00%	558,51	1.001.096	
Port	0,75	7.171	4,00%	576,37	4.133.292	
Vermouth	0,75	7.508	4,19%	610,82	4.586.042	
Vermouth	1.0	286	0,16%	469,3	134.353	
Vermouth	1.5	1	0,00%	430,67	627	
Overig groot	>1,5	404	0,23%	481,17	194.427	
Totaal afzet (fles)		179.301	100,00%		102.251.858	
		Marktaandeel		Gewicht		
		Liters (x1000)	Percentage	Gram glas/liter	Gram totaal	
Totaal afzet (fles)		179.301	84,86%	570,28	102.251.858	KG glas per liter in flessen (totaal glasgewicht/aantal liters)
Totaal afzet (pak & overig)		36.655	17,35%	-		
Totaal afzet (allen)		211.301	100%	483,92		KG glas per liter in fles * percentage in flessen

Tabel 1: Glasgewicht

3.3.2. Overige verpakkingen: gemiddelde gewichten

Materiaal	Verpakking	2012	2015	2018
Aluminium	Capsules	4,4	1,7	1,7
Aluminium	Schroefdop	2,0	2,3	1,9
Overig metaal	Muselet (metaal)	4,4	4,0	niet meegenomen
Overig metaal	Stelcap (metaal)	niet meegenomen	1,7	meegenomen bij aluminium
Overig metaal	Schroefdop (metaal)	2,0	2,3	meegenomen bij aluminium
Hout	Kist (1-vaks)	806,9	754,6	667,0
Hout	Kist (2-vaks)	845,5	845,5	686,0
Hout	Kist (3-vaks)	1120,4	1323,0	1066,0
Hout	Kist (6-vaks)	2270,5	2755,8	1773,3
Hout	Kist (12-vaks)	2246,1	2246,1	niet beschikbaar
Hout	Kurk (natuurkurk)	8,2	4,3	4,3
Drankkarton	Laminaatverpakking 1 L	niet meegenomen	50,4	43,2
Drankkarton	Laminaatverpakking 1.5 L	niet meegenomen	60,0	48,5
Karton/papier	Bag-in-Box 10 L, deel karton	niet meegenomen	336,0	250,9
Karton/papier	Bag-in-Box 3L, deel karton	118,5	140,3	87,4
Karton/papier	Bag-in-Box 2 L, deel karton	niet meegenomen	121,0	niet meegenomen
Karton/papier	Doos, 24-vaks zonder binnenwerk	niet meegenomen	406,0	270,0
Karton/papier	Doos, 24-vaks met binnenwerk	158,0	507,1	niet meegenomen
Karton/papier	Doos, 12-vaks met binnenwerk	627,9	518,5	587,6
Karton/papier	Doos, 12-vaks zonder binnenwerk	343,1	462,0	387,8
Karton/papier	Doos, 6-vaks met binnenwerk	351,1	322,1	282,8
Karton/papier	Doos, 6-vaks zonder binnenwerk	265,0	196,9	215,6
Karton/papier	Doos, 3-vaks zonder binnenwerk	388,8	388,8	323,7
Karton/papier	Doos, 3-vaks met binnenwerk	388,8	602,0	142,0
Karton/papier	Pallethoekbeschermer, 1 stuk, karton	niet meegenomen	222,7	196,9
Karton/papier	Slipsheet (karton)	niet meegenomen	826,2	1254,5
Karton/papier	Etiket	0,6	0,6	1,7
Karton/papier	6-vaks tray	niet meegenomen	niet meegenomen	43,5
Karton/papier	12-vaks tray	niet meegenomen	niet meegenomen	44,7
Karton/papier	1-vaks doos zonder binnenwerk	niet meegenomen	niet meegenomen	203,3
Kunststof	Capsules	1,9	1,9	1,9
Kunststof	Kurk (kunststof)	1,9	4,7	4,7
Kunststof	Kurk (kurk/plastic combinatie)	niet meegenomen	4,3	5,0
Kunststof	Bag-in-Box 10 l, deel kunststof	niet meegenomen	134,4	83,6
Kunststof	Bag-in-Box 3L, deel kunststof	118,5	56,1	29,1
Kunststof	Bag-in-Box 2 L, deel kunststof	niet meegenomen	48,4	niet meegenomen
Kunststof	Pallet folie	490,9	427,6	331,3
Kunststof	PET flessen	47,6	47,6	22,0
Kunststof	Slipsheet (kunststof)	niet meegenomen	875,4	815,7
Kunststof	Tray plastic folie	niet meegenomen	niet meegenomen	24,9

Tabel 2: Overige verpakkingen: gemiddelde gewichten

3.3.3. Marktverhoudingen 2018

Groep	Mogelijkheden	Subcategorie van	Marktaandeel
Etiket	Etiket (papier)		98,8%
	Etiket (kunststof)		1,3%
	Geen etiket		0,0%
	Totaal		100,0%
Capsule	Capsule (metaal)		22,0%
	Capsule (plastic)		2,5%
	Geen capsule		75,5%
	Totaal		100,0%
Afsluiting	Schroefdop (aluminium)		60,7%
	Schroefdop (kunststof)		1,0%
	Kurk (kurk/plastic combinatie)		3,8%
	Kurk (plastic)		13,0%
	Kurk (natuurkurk)		21,4%
	Geen afsluiting		0,0%
	Totaal		100,0%
Secundaire verpakking	Doos		96,9%
	Tray		3,0%
	Houten kist		0,1%
	Totaal		100,0%
Doos	1-vaks doos met binnenwerk	Doos	0,2%
	2-vaks doos met binnenwerk	Doos	0,5%
	3-vaks doos met binnenwerk	Doos	0,2%
	4-vaks doos met binnenwerk	Doos	0,0%
	6-vaks doos met binnenwerk	Doos	56,1%
	9-vaks doos met binnenwerk	Doos	0,0%
	12-vaks doos met binnenwerk	Doos	7,0%
	24-vaks doos met binnenwerk	Doos	0,2%
	>24-vaks doos met binnenwerk	Doos	0,0%
	1-vaks doos zonder binnenwerk	Doos	0,0%
	2-vaks doos zonder binnenwerk	Doos	0,0%
	3-vaks doos zonder binnenwerk	Doos	0,0%
	4-vaks doos zonder binnenwerk	Doos	0,0%
	6-vaks doos zonder binnenwerk	Doos	34,5%
	9-vaks doos zonder binnenwerk	Doos	0,0%
	12-vaks doos zonder binnenwerk	Doos	1,0%
	24-vaks doos zonder binnenwerk	Doos	0,3%
	>24-vaks Zonder binnenwerk	Doos	0,0%
	Totaal		100,0%
	Tray	2-vaks tray	Tray
4-vaks tray		Tray	0,0%
6-vaks tray		Tray	56,0%
12-vaks tray		Tray	44,0%
24-vaks tray		Tray	0,0%
>24-vaks tray		Tray	0,0%
Totaal			100,0%
Houten kist	1-vaks houten kist	Houten kist	15,0%
	2-vaks houten kist	Houten kist	0,5%
	3-vaks houten kist	Houten kist	5,0%
	4-vaks houten kist	Houten kist	0,5%
	5-vaks houten kist	Houten kist	0,0%
	6-vaks houten kist	Houten kist	78,5%
	12-vaks houten kist	Houten kist	0,5%
	>12-vaks houten kist	Houten kist	0,0%
Totaal		100,0%	
Primair	PET fles		0,5%
	Glazen fles		79,8%
	Bag-in-box		12,1%
	Drankkarton/pakken		7,6%
	Totaal		100,0%

Tabel 3: Marktverhoudingen 2018

3.4. Doel of actie: Opname van milieuaspecten in inkoopvoorwaarden

De KVNW heeft deze actie uitgevoerd.

Wijnimporteurs zijn zich in toenemende mate bewust van de verantwoordelijkheid voor de verpakking van wijn die verkocht wordt op de Nederlandse markt en dragen dit ook uit. Naast een controle op de Essentiële Eisen wordt er van hun een concrete inspanning gevraagd in contacten met ketenpartners (producenten, transporteurs, afnemers en consumenten). Onderdeel van het keurmerk KVNW Register Wijnhandelaar is de inrichting en vormgeving van ketenverantwoordelijkheid. Leden van de KVNW krijgen tools aangereikt om in overleg te treden met hun producenten over de keuze van verpakken. Alleen met inzet van deze instrumenten kan de productverpakingscombinatie worden beïnvloed van de in het buitenland gebottelde wijn.

Concreet:

De KVNW heeft in de standaard inkoopvoorwaarden in artikel 3e, als ook in de “letter of engagement” bepaald dat de verkoper in zijn handelen rekening houdt met het milieu (bijlagen 1 en 2).

3.5. Doel of actie: Opname van milieuaspecten in de Letter of Engagement

De KVNW heeft deze actie uitgevoerd. Zie voor verdere uitleg ‘opname van milieuaspecten in inkoopvoorwaarden’.

3.6. Doel of actie: Stimuleren van (internationaal) onderzoek

In Europa zijn tal van rapporten te vinden over de impact op het milieu van de verschillende wijnverpakkingen. Dit heeft nog niet geleid tot een éénduidig antwoord over welke verpakking uit milieu oogpunt het beste scoort. Het verdient daarom aanbeveling hierop in het volgende brancheplan nadrukkelijk de aandacht te vestigen.

De KVNW heeft geen directe acties ondernomen om onderzoek en innovaties te stimuleren.

3.7. Doel of actie: producenten flessen identificeren, doelstellingen bezien

De KVNW heeft een verkenning uitgevoerd van producenten van glazen flessen in Europa. Er is zicht gekomen op het aantal en de marktpositie van deze producenten. De KVNW is nog bezig met het verkennen van de vraag of er doelstellingen geformuleerd kunnen worden die een ‘overstijgend karakter’ hebben.

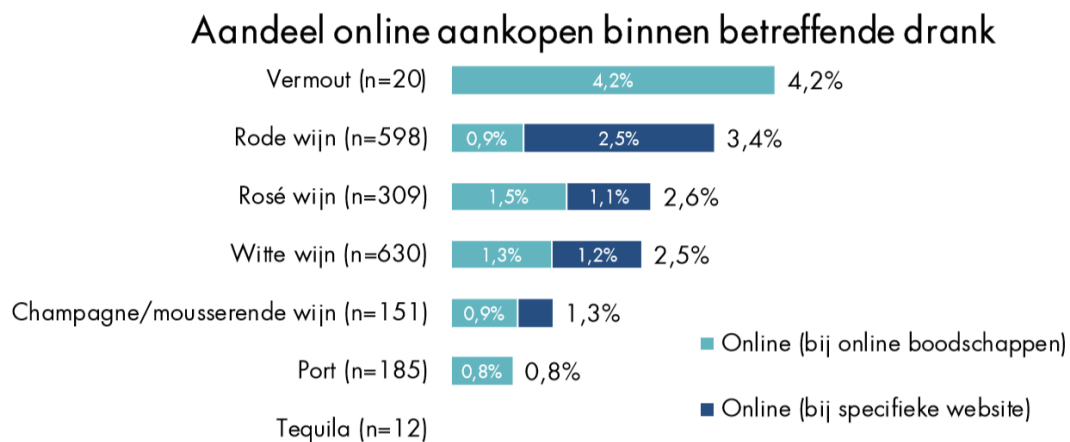
Het onderzoek naar de herkomst van de flessen op de Nederlandse markt is nog niet afgerond. Een substantieel gedeelte (naar schatting 70 %) van de wijnflessen op de Nederlandse markt is afkomstig van twee internationale ondernemingen, te weten Owens-Illinois, Inc. en Compagnie de Saint-Gobain. Deze ondernemingen profileren zich als duurzaam opererend, maar daar is nog geen verdergaand onderzoek naar gedaan. Met beide bedrijven is gesproken en er is informatie opgevraagd. Kijkend naar deze spelers, is het belangrijk te realiseren dat het om multinationals gaat waarop een relatief kleine wijnsector als in Nederland weinig invloed kan uitoefenen. Het verdient aanbeveling om dit in internationaal verband op te pakken.

3.8. Doel of actie: Gesprekken met PostNL/pakketdiensten i.v.m. web retail

De KVNW heeft geen gesprekken gevoerd met PostNL/pakketbezorgers. Daarentegen is meer inzicht verkregen in de online retail door de onderzoeken die zijn uitgevoerd door SAMR en Panteia.

Hieruit blijkt dat het aankopen van alcoholische dranken door Nederlanders slechts in beperkte mate online wordt gedaan. In totaal koopt anno 2017 slechts een dikke 6 % wijn online.

Evenwel dient te worden gerealiseerd dat deze 6% relatief “grote” kopers zijn. Zowel in de zin van meer soorten wijn te kopen als in de zin van vaker kopen. Uit de tellingen blijkt dat deze 6 % goed is voor ruim 9 % van het aantal flessen. Uit de letterlijk weergegeven online aankoopkanalen blijkt dat er vooral bij Nederlandse sites gekocht wordt, vaak samen met andere boodschappen.

Bron: SAMR

De inventarisatie van Panteia leverde in totaal 4.146 verschillende aanbieders op (tabel 1 en figuur 1), waarvan ruim driekwart alleen zwak alcoholische drank verkopen, gevolgd door aanbieders met een breed assortiment (12%) en aanbieders die alleen wijn verkopen (8%).

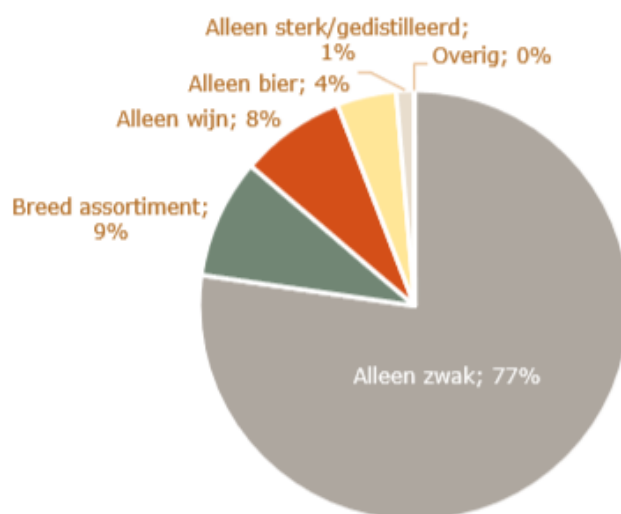
tabel 1 Alcoholverkoop op afstand naar type alcohol

<i>Assortiment</i>	<i>Aantal</i>	<i>Aandeel</i>
Alleen zwak (wijn, bier en andere alcohol <15%)	3.204	77%
Breed (zowel zwak als sterk)	372	9%
Alleen wijn	328	8%
Alleen bier	185	4%
Alleen sterk/gedistilleerd	54	1%
Overig	3	0%
Totaal	4.146	100%

Bron: Panteia, 2017

NB: door afronding komt de som van de totalen niet uit op 100%

figuur 1 Alcoholverkoop op afstand naar type alcohol

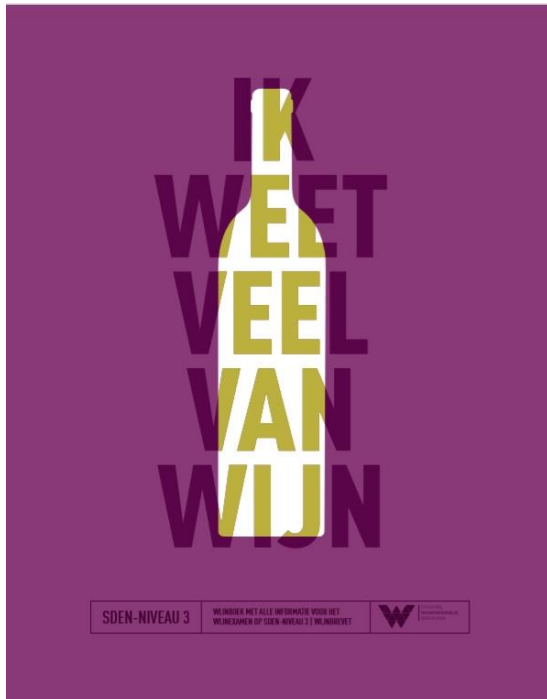
Bron: Panteia, 2017

NB: door afronding komt de som van de totalen niet uit op 100%

Bron: Panteia, 2017

3.9. Doel of actie: Voorlichting consumenten over wijnverpakking-kwaliteit verhouding

De wijnbranche heeft in 2017 een bijdrage geleverd aan de campagne van het Afvalfonds "Glas in 't Bakkie". Zo is deze aansporing opgenomen in het lesmateriaal van de Stichting Wijnonderwijs Nederland.

3.10. Doel of actie: Leden informeren over internationale product-verpakking combinaties

Het is onduidelijk in hoeverre de KVNW aan deze doelstelling heeft gewerkt en welk resultaat is behaald.

3.11. Doel of actie: Onderzoek naar percentage groene wijnflessen en doelstelling

Het is onduidelijk in hoeverre de KVNW aan deze doelstelling heeft gewerkt en welk resultaat is behaald.

3.12. Doel of actie: Uitvoering van een monitoringsprogramma naar verpakkingen

De Stichting Wijnfonds heeft deze actie uitgevoerd. Quintens heeft in opdracht van de stichting jaarlijks het glasgewicht gemeten en heeft in 2018, met het oog op de monitoring van het eerste brancheverduurzamingsplan en in verband met het te schrijven nieuwe brancheverduurzamingsplan, een brede monitoring uitgevoerd. Hierbij zijn andere primaire verpakkingen dan glas gemeten (bag-in-box en drankkarton) en alle andere transportverpakkingen.

Bijlage 1: Algemene Inkoopvoorwaarden

ALGEMENE INKOOPVOORWAARDEN

van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren

Artikel 1: Toepasselijkheid

- a. Deze Algemene inkoopvoorwaarden zijn, met uitsluiting van andere voorwaarden, eerder gedane toezeggingen en (mondelijke) overeenkomsten, van toepassing op alle overeenkomsten tussen een Nederlandse groothandelaar en importeur van wijn en gedistilleerde dranken (hierna: "koper") en verkoper, alsmede op alle juridische relaties die als gevolg van dergelijke overeenkomsten tussen partijen tot stand (zullen) komen, tenzij daarvan uitdrukkelijk en schriftelijk in de inkoopbevestiging van koper is afgeweken.
- b. Onder verkoper wordt in deze voorwaarden verstaan iedere (rechts)persoon die met koper een overeenkomst heeft gesloten, respectievelijk wenst af te sluiten, en behalve deze, diens vertegenwoordiger(s), gemachtigde(n), rechtsverkrijgende(n) en erfgenamen.
- c. Onder wijn wordt verstaan de producten zoals bedoeld in de GN codes 2204, 2205 en 2206, voor zover deze codes van toepassing zijn, en vruchtenwijn, als beschreven in de Warenwet, Warenwetbesluit gereserveerde aanduidingen van 24 maart 1998, Stb 177, artikel 5.
- d. Onder overeenkomst wordt in deze voorwaarden verstaan alle overeenkomsten tussen koper en verkoper betreffende de aankoop van zaken en/of het afnemen van diensten door koper van verkoper, alsmede iedere andere opdracht die koper aan verkoper verstrekt, alsmede alle (rechts)handelingen die met een en ander verband houden.
- e. Van deze Algemene inkoopvoorwaarden afwijkende bepalingen, in het bijzonder algemene verkoopvoorwaarden van de verkoper, of (niet bindende) wettelijke regels, worden uitdrukkelijk uitgesloten, ook indien verkopers voorwaarden koper bereiken nadat verkoper die van koper heeft ontvangen, tenzij de koper de afwijkende bepalingen schriftelijk heeft aanvaard. Het door de koper zonder voorbehoud aanvaarden van zaken of het doen van betalingen, heeft geenszins tot gevolg dat koper van deze Algemene inkoopvoorwaarden afwijkende bepalingen erkent.

Artikel 2: Aanvragen en biedingen

- a. Een overeenkomst komt slechts tot stand door een schriftelijke inkoopbevestiging door koper. Koper is niet gebonden aan een aanvraag van offerte door koper, of door een aanbod/offerte van verkoper.
- b. Offertes en aanbiedingen van verkoper zijn onherroepelijk, tenzij uit de offerte of aanbieding ondubbelzinnig blijkt dat deze vrijblijvend is.
- c. Bij verschil tussen kopers inkoopbevestiging en een bevestiging van verkoper gelden alleen deze voorwaarden en kopers bevestiging.

- d. Eventuele kosten die zijn gemoeid met het opstellen van een offerte of aanbieding zijn voor rekening van verkoper.

Artikel 3: Samenstelling, contractuele en wettelijke voorschriften van wijn en gedistilleerde dranken / Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

- a. Alle leveranties van verkoper moeten conform monster zijn – met name wat betreft kwaliteit, samenstelling, geur, kleur, smaak en authenticiteit – en voldoen aan alle specificaties in de inkoopbevestiging, alsmede aan alle wettelijke vereisten en voorschriften van het land van de door koper aangewezen eindbestemming, waaronder voorschriften van organen van publiekrechtelijke bedrijfsorganisaties en de Europese Unie, o.a. met betrekking tot de bereidingswijze, kwaliteit, samenstelling, houdbaarheid, verpakking, etikettering, milieu en vervoer, die op de goederen van toepassing zijn in het land van eindbestemming ten tijde van de aankomst in dat land.
- b. Alle leveranties dienen te voldoen aan de Europese Verordening 1169/2011 en het daarop gebaseerde Warenwetbesluit Informatie Levensmiddelen, alsmede aan de Europese hygiëne richtlijn 93/43/EEG en de daarop gebaseerde Nederlandse Warenwetregeling hygiëne van levensmiddelen, in het bijzonder voor wat betreft de HACCP voorschriften.
- c. De verkoper van wijn, van gearomatiseerde wijn en van vruchtenwijn dient zich te houden aan de laatste versie van de Hygiëne Code voor de wijnsector.
- d. Emballages moeten voldoen aan de vereisten van alle landen, waarin of waardoor de goederen worden vervoerd, tot en met de eindbestemming. Verkoper staat in voor de juistheid van alle stukken, verklaringen en documenten, waarin door of namens hem wordt verklaard dat deze op de goederen betrekking hebben of die de goederen begeleiden.
- e. De verkoper is verplicht alle voor de uitvoering van de overeenkomst geldende eisen, voorwaarden, voorschriften, bepalingen en regels in acht te nemen die voortvloeien uit de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de VN-verklaring voor de rechten van de mens, de VN-conventies over de rechten van kinderen, alsmede de afschaffing van elke vorm van discriminatie van vrouwen, de VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. De verkoper streeft naar een minimale milieubelasting in alle stadia van de productie, in de verpakking en bij het vervoer van de wijn.

Artikel 4: Levertijden

- a. De leveringen dienen op het in de overeenkomst vastgestelde tijdstip te geschieden dan wel overeenkomstig het door de koper vastgestelde schema. Deelleveringen zijn niet toegestaan.
- b. Verkoper is gebonden aan het in de overeenkomst vastgestelde tijdstip van levering, dan wel het door de koper vastgestelde leveringsschema, met dien verstande dat de koper gerechtigd is het tijdstip c.q. het schema van levering nader vast te stellen door

afroep, zulks zonder dat dit de verkoper aanspraak geeft op prijswijziging of enig andere vorm van vergoeding.

- c. Onverminderd het bepaalde in het vorige lid is verkoper verplicht elke vertraging of verwachte vertraging in de uitvoering van de overeenkomst terstond aan koper te melden.
- d. Indien om welke reden ook de koper niet in staat is de zaken op het overeengekomen tijdstip of via het vastgestelde schema in ontvangst te nemen, dan zal de verkoper op zijn risico en kosten de zaken bewaren, beveiligen en alle redelijke maatregelen treffen om achteruitgang in kwaliteit te voorkomen, totdat zij geleverd zijn.
- e. De verkoper is jegens de koper aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen op de koopprijs, die door de afnemer aan de koper worden gegeven wegens te late levering, ten gevolge van aan de verkoper toe te rekenen vertraging. De koper heeft het recht deze boetes of kortingen te verhalen op de verkoper, eventueel door inhouding op de betalingen die de koper nog aan de verkoper is verschuldigd.
- f. Onverminderd het recht van de koper om te zijner keuze en beoordeling nakoming van de overeenkomst te vorderen, eventueel met schadevergoeding, heeft de koper het recht indien de levering(en) niet op het overeengekomen tijdstip of via het overeengekomen tijdschema plaatsvindt(en), de overeenkomst conform artikel 9 van deze Algemene inkoopvoorwaarden te ontbinden. Door de enkele overschrijding van een levertermijn is verkoper in verzuim.

Artikel 5: Levering

- a. Tenzij anders overeengekomen worden alle goederen geleverd aan de grens van het land van koper, vrij op/in (f.o.b.; f.o.t.; f.o.r.) het transportmiddel bestemd voor verder vervoer vanaf die grens. De soort middelen voor het vervoer in het land van verkoper en van diens grens af worden aangewezen door koper.
- b. Beschadiging aan goederen ontstaan bij het laden, transport en/of het lossen, zijn voor rekening van de verkoper.
- c. De goederen moeten behoorlijk zijn verpakt. De verkoper is aansprakelijk voor schade aan personen of goederen veroorzaakt door onvoldoende verpakking en/of beschadiging of vernieling van deze verpakking.
- d. Verkoper is niet bevoegd zijn leveringsverplichting op te schorten in geval koper tekortschiet in de nakoming van (één van) haar verplichtingen.

Artikel 6: Transportmiddelen

Verkoper zal in alle gevallen de transportmiddelen, met name de ruimten waarin wordt geladen, zoals tanks en containers, direct voor inlading inspecteren en is aansprakelijk voor schaden, veroorzaakt door gebreken aan het transportmiddel, ook indien dit door koper ter beschikking is gesteld. Iedere levering in recipiënten van meer dan 60 liter moet vergezeld gaan van twee monsterflessen, getrokken vóór iedere inlading en door of namens verkoper verzegeld.

Artikel 7: Eigendom, risico

- a. Onverminderd het overig in dit artikel bepaalde, blijven de goederen voor rekening en risico van verkoper tot en met de overlading aan de Nederlandse grens, resp. tot aan de Nederlandse grens indien geen overlading plaatsvindt, danwel tot het moment van opslag overeenkomstig de opdracht van koper in een zogenaamde accijnsgoederenplaats. Verkoper is verplicht voor zijn rekening de goederen tegen diefstal/beschadiging te verzekeren en verzekerd te houden tot het risico van de goederen overgaat op koper.
- b. Goederen die vóór de levering door koper zijn betaald, zijn vanaf de dag van betaling eigendom van koper en worden door verkoper voor zijn rekening en risico ten behoeve van koper gehouden. Verkoper is verplicht die goederen zoveel mogelijk van zijn goederen af te zonderen en als een goed huisvader te bewaren.
- c. Goederen die niet voor de levering door koper zijn betaald, zijn eigendom van koper vanaf het tijdstip waarop volgens a. het risico overgaat. In alle gevallen is koper eigenaar van de goederen wanneer zij in zijn bezit komen.
- d. In het geval de goederen eigendom zijn van koper maar nog in het bezit van verkoper, dan verplicht verkoper zich voorts hierbij tegenover de koper de door hem voor de koper gehouden zaken op zodanige wijze te merken, te registreren en te administreren en gemerkt, geregistreerd en geadministreerd te houden dat de door hem voor de koper gehouden zaken te allen tijde geïdentificeerd en geïndividualiseerd kunnen worden als zijnde bestemd voor koper.
- e. Indien beslag gelegd wordt, of beslag dreigt te worden gelegd onder verkoper op de goederen van koper, of op enige andere wijze derden zich op de goederen van koper dreigen te verhalen, dan zal verkoper de koper hiervan zo snel mogelijk informeren en de goederen van koper, indien mogelijk, afzonderen van zijn eigen goederen. Verkoper garandeert dat de onbezwaarde eigendom van zaken wordt verkregen.
- f. Verkoper doet afstand van alle rechten en bevoegdheden welke hem toekomen op grond van het retentierecht of het recht van reclame.

Artikel 8: Reclames

- a. Koper heeft het recht de goederen voor of bij de inlading of levering te inspecteren op zichtbare en niet zichtbare gebreken. Koper kan niet worden tegengeworpen dat hij van dit recht geen gebruik heeft gemaakt.
- b. De levering wordt eerst geacht door de koper te zijn aanvaard, wanneer de levering is goedgekeurd. Tot acht (8) dagen na datum van levering heeft de koper de bevoegdheid het geleverde af te keuren, zodat alle andere termijnen waarbinnen moet worden gereclameerd, indien en voor zover deze door de verkoper mochten worden toegepast, tegenover de koper niet gelden.
- c. Goedkeuring en aanvaarding gelden uitsluitend voor de hoeveelheid en de uiterlijke staat van de geleverde zaken. Indien zaken gepakt en gebundeld worden afgeleverd, hebben goedkeuring en aanvaarding slechts betrekking op de hoeveelheid en de uiterlijke staat van verpakking. Verkoper blijft altijd aansprakelijk voor gebrekkige

levering indien de gebreken redelijkerwijs eerst na voornoemde reclametermijn kunnen worden geconstateerd en deze binnen een redelijke termijn aan de verkoper zijn medegedeeld

- d. Ingeval van afkeuring zal de koper de verkoper hiervan binnen een redelijke termijn in kennis stellen. Koper zal de afgekeurde zaken voor rekening en risico van verkoper (doen) opslaan. Indien verkoper niet binnen een termijn van 14 dagen nadat koper aan verkoper kenbaar heeft gemaakt dat de geleverde zaken zijn afgekeurd deze zaken heeft teruggehaald, kan koper deze zaken zonder toestemming van verkoper voor diens rekening en risico aan hem retourneren. Indien verkoper weigert de zaken in ontvangst te nemen, kan koper deze zaken voor rekening van verkoper opslaan dan wel verkopen danwel vernietigen.
- e. De goederen dienen te allen tijde te voldoen aan de in Nederland of het aangewezen andere land van eindbestemming wettelijk vastgestelde (voedselveiligheids-)eisen, waarbij, niettegenstaande het analyserapport van de verkoper, de goederen worden beoordeeld volgens in Nederland of het land van eindbestemming erkende onderzoekmethoden.
- f. De koper is gerechtigd de betaling van afgekeurde zaken op te schorten.

Artikel 9: Prijs

- a. Alle prijzen zijn vast, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Indien verkoper een overeengekomen of een hem op grond van enige wettelijke bepaling toekomstige bevoegdheid tot prijsverhoging uitoefent, is koper bevoegd de overeenkomst tussen verkoper en koper zonder ingebrekestelling en zonder daarbij schadeplichtig te zijn, met onmiddellijke ingang te ontbinden.
- b. Alle prijzen gelden voor levering van de goederen franco op de in artikel 5 bedoelde wijze en plaats en zijn inclusief alle kosten van emballage, laden, transport en lossen van de goederen en kosten van verzekering, exclusief B.T.W.
- c. In door verkoper opgegeven prijzen worden, behoudens uitdrukkelijk door hem vermelde uitzonderingen, geacht alle heffingen van overheidswege, regie, rechten voor exporteur-organisaties, commissies e.d. inbegrepen te zijn.

Artikel 10: Betaling

- a. Tenzij anders is overeengekomen zal koper de koopprijs binnen zestig (60) dagen na aflevering, of facturering van de goederen betalen, al naar gelang de laatste van die datum. Bij eerdere betaling kan koper een korting van 1/30% per dag in mindering brengen. De koper is slechts verplicht tot betaling na levering van de goederen conform de overeenkomst en goedkeuring door de koper.
- b. Bij niet tijdige betaling zal de koper niet per direct in verzuim verkeren en zal verkoper aan koper een tweede betalingstermijn gunnen van tenminste dertig (30) dagen.
- c. Betalingen van het factuurbedrag of een deel daarvan aan de bij de koop betrokken tussenpersoon of door aangewezen derden gelden als betalingen aan verkoper.

- d. Indien is overeengekomen dat de koper bedragen bij vooruitbetaling dient te voldoen, dan heeft de koper te allen tijde het recht van de verkoper een, naar zijn oordeel, genoegzame zekerheidstelling voor deze bedragen te verlangen.
- e. Betaling door de koper voor de geleverde en goedgekeurde goederen ontslaat de verkoper niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeien uit de overeenkomst of de wet.
- f. Indien de verkoper, na schriftelijke ingebrekestelling, al dan niet toerekenbaar, tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst, dan is de koper tot geen enkele vergoeding gehouden, behoudens tot betaling van reeds verrichte en goedgekeurde leveringen. Indien de tekortkoming de verkoper toerekenbaar is, geldt dat deze betaling geschiedt onder aftrek van de schade en kosten die de koper als gevolg van de toerekenbare tekortkoming lijdt en/of zal lijden.
- g. Alle vorderingen van koper op verkoper, uit welken hoofde ook kunnen op de verschuldigde koopprijs worden ingehouden en/of hiermee worden verrekend.
- h. Indien betaling op accreditief of wissels of tegen documenten of onder enige garantie van een derde is overeengekomen, kan de betaling of acceptatie nimmer als aanvaarding der goederen worden aangemerkt of anderszins de rechten van koper doen vervallen of beperken.

Artikel 11: Wanprestatie en ontbinding

- a. Koper is bevoegd naar haar keuze de uitvoering van alle overeenkomsten tussen partijen, geheel of gedeeltelijk op te schorten of deze overeenkomsten geheel of gedeeltelijk door een schriftelijke verklaring zonder rechterlijke tussenkomst (en met onmiddellijke ingang) te ontbinden (zonder dat koper gehouden zal zijn tot enige schadevergoeding) in het geval van:
 - een tekortkoming door verkoper in de nakoming van (één van) zijn / de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst of van overeenkomsten die daarmee samenhangen;
 - (een aanvraag tot) surseance van betaling of faillietverklaring van verkoper;
 - onder curatelestelling of onder bewindstelling van verkoper;
 - verkoop of beëindiging van de onderneming van verkoper;
 - beslag op een belangrijk deel van de bedrijfsmiddelen van verkoper;
- b. De vorderingen die koper ten gevolge van de (gedeeltelijke) ontbinding van de overeenkomst mocht hebben of verkrijgen, inclusief zijn eventuele vordering tot vergoeding van schade en kosten, zijn terstond en geheel opeisbaar.
- c. Niettegenstaande een (gedeeltelijke) ontbinding van de overeenkomst als in artikel 11 lid a bedoeld, behoudt koper al zijn rechten en behoudt verkoper al zijn verplichtingen als in deze voorwaarden geregeld of uit de wet voortvloeiend.
- d. Koper is te allen tijde gerechtigd de overeenkomst door middel van schriftelijke opzegging geheel of gedeeltelijk te beëindigen.

Artikel 12: Vrijwaring en Aansprakelijkheid

- a. Verkoper vrijwaart koper tegen alle aanspraken van derden in verband met de tussen verkoper en koper gesloten overeenkomst.
- b. De verkoper is aansprakelijk voor alle schade, waaronder begrepen bedrijfsschade en gevolgschade, die de koper, de bij of voor hem werkende personen of ondernemingen en derden ten gevolge van een aan de verkoper toerekenbare tekortkoming of wel onrechtmatige daad door de verkoper lijdt en/of zal lijden. De aansprakelijkheid van verkoper heeft betrekking op zowel direct als indirecte schade.
- c. Koper zal verkoper dadelijk informeren indien een vordering als bedoeld in dit artikel door hem wordt ontvangen. Koper zal verkoper eveneens op de hoogte brengen binnen een redelijke termijn, indien een dergelijke vordering door hem wordt verwacht. Verkoper zal, indien hij dit wenst of indien koper dit verzoekt, de vordering in behandeling nemen namens koper, doch in het eerste geval slechts nadat hij een bankgarantie heeft gesteld tot een redelijk bedrag ten behoeve van koper ter dekking van eventuele schade, indien koper zulks verlangt.
- d. Verkoper zal een genoegzame verzekering afsluiten ter dekking van zijn aansprakelijkheid onder deze voorwaarden. Op verzoek van koper zal verkoper hem bewijsstukken verschaffen van deze verzekering.
- e. Koper is niet aansprakelijk voor schade geleden aan de zijde van verkoper, tenzij de schade het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van koper.

Artikel 13: Industriële, intellectuele eigendom

- a. Verkoper verleent aan koper een niet-exclusief eeuwigdurend, onherroepelijk, wereldwijd en overdraagbaar gebruiksrecht ten aanzien van mogelijke intellectuele eigendomsrechten terzake van door verkoper geleverde zaken en/of diensten. Dit gebruiksrecht omvat mede het recht een zodanig gebruiksrecht te verschaffen aan (mogelijke) afnemers of aan andere derden met wie koper relaties onderhoudt in verband met de uitoefening van haar bedrijf.
- b. Verkoper garandeert dat het gebruik (inclusief doorverkoop) van de door hem geleverde zaken geen inbreuk zal opleveren op intellectuele eigendomsrechten of andere (eigendoms)rechten van derden.
- c. Verkoper vrijwaart koper tegen aanspraken van derden die voortvloeien uit enigerlei inbreuk op de in artikel 13 lid b genoemde rechten en verkoper zal koper alle schade vergoeden die daarvan het gevolg is.
- d. Indien koper geconfronteerd wordt met een aanspraak van een derde als genoemd in artikel 13 lid b, zal zij verkoper daarvan onverwijld op de hoogte stellen. Verkoper is desgevraagd verplicht samen met koper in en buiten rechte op te treden tegen derden, die een dergelijke aanspraak jegens koper geldend (trachten te) maken. In geval van een rechtelijke procedure vrijwaart verkoper koper tevens voor door koper gemaakte proceskosten, waaronder mede begrepen niet door de rechter toegewezen bedragen waaronder de volledige kosten van rechtsbijstand.

Artikel 14: Onvoorziene gebeurtenissen en andere omstandigheden

- a. Alle verplichtingen van koper vervallen ingeval van overmacht, en alle gebeurtenissen en omstandigheden die niet aan kopers schuld te wijten zijn, en waardoor normale afname tegen de overeengekomen prijzen en onder bij het afsluiten der overeenkomsten te verwachten invoerrechten en accijnzen en/of andere overheidsvoorschriften of normale afzet aan derden en normale betaling door hen aan koper onmogelijk of bemoeilijkt worden, zoals bijvoorbeeld oorlog en daarmee gelijk te stellen situaties, oproer, stakingen, demonstraties en/of (personeels)stakingen, natuurrampen, wanprestatie van derden die zijn ingeschakeld om afzet, opslag en/of vervoer te bewerkstelligen, contingenteringen, bemoeilijking van importen of exporten en/of gebruik en/of verwerking van de goederen voor het doel waarvoor zij door koper zijn bestemd.
- b. Ingeval van de in dit artikel vermelde omstandigheden en gebeurtenissen kan koper van verkoper verlangen dat deze op een door koper aan te geven later tijdstip geheel of gedeeltelijk presteert, mits dit tijdstip niet later valt dan vier weken na de overeengekomen levertijd of kan verkoper de overeenkomst ontbinden, in beide gevallen zonder dat koper tot enige vergoeding van kosten of schade verplicht is.

Artikel 15: Terugroep

- a. Indien koper reden heeft om aan te nemen dat de door verkoper geleverde goederen gebrekkig zijn of anderszins aanleiding kunnen zijn tot serieuze vorderingen krachtens artikelen 6:185 e.v. Burgerlijk Wetboek (Productaansprakelijkheid), zal hij gerechtigd zijn de betreffende goederen terug te roepen en deze aan de verkoper te retourneren, doch slechts na voorafgaand overleg met verkoper.
- b. In geval van terugroeping of retournering van de goederen zal verkoper aan koper alle schade vergoeden welke hij in verband daarmee lijdt, met inbegrip van alle kosten van de oproep tot terugzending, vervoerskosten, accijnzen, heffingen, invoerrechten en andere out-of-pocket kosten en extra kosten van zijn organisatie, in aanvulling op de kostprijs van de goederen die worden geretourneerd aan verkoper.

Artikel 16: Geheimhouding

- a. Tenzij enige (inter-)nationale wetsbepaling of voorschrift verplicht tot openbaring, zal verkoper geen informatie betreffende koper, of betrekking hebbend op de overeenkomst, onder meer, maar niet beperkt tot de klantgegevens van de koper, die hij heeft ontvangen van koper, of op andere wijze tot zijn kennis is gekomen, bekendmaken, of op enige andere wijze toegankelijk maken tot derde(n), zelfs na beëindiging van de overeenkomst om welke reden dan ook, tenzij met uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van koper.
- b. Verkoper zal zijn verplichtingen op grond van dit artikel 16 opleggen aan zijn personeel, vertegenwoordigers en/of door hem in te schakelen derden.

Artikel 17: Non-concurrentie

- a. Verkoper zal zich algeheel onthouden van het rechtstreeks, of door tussenkomst van derden, doen van prijsopgaven en/of aanbiedingen aan bij hem bekende klanten van koper betreffende de levering van goederen.

Artikel 18: Contractsoverneming

- a. Zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van koper is het verkoper niet toegestaan (enige verplichting uit) de overeenkomst over te dragen aan derden. Koper is gerechtigd aan deze toestemming voorwaarden te verbinden. Verkoper verbindt zich in ieder geval om alsdan alle ter zake relevante verplichtingen uit de overeenkomst en deze Algemene inkoopvoorwaarden aan de derde op te leggen. Verkoper blijft te allen tijde naast deze derde aansprakelijk voor de verplichtingen uit de overeenkomst en de Algemene inkoopvoorwaarden, tenzij partijen expliciet anders overeenkomen.
- b. In geval van contractsoverneming vrijwaart verkoper koper ter zake van alle aanspraken van derden die mochten ontstaan ten gevolge van een niet of onjuist nakomen van enige verplichting door verkoper uit de overeenkomst en/of deze Algemene inkoopvoorwaarden.

Artikel 19: Kosten

Alle kosten, gerechtelijk en/of buitengerechtelijk, die koper moet maken als gevolg van niet nakoming van de verplichtingen uit de overeenkomst, of welke relatie dan ook met verkoper, zijn geheel voor rekening van verkoper. De buitengerechtelijke kosten worden vastgesteld op ten minste 15% van de hoofdsom en rente, onverminderd het recht van koper de werkelijke buitengerechtelijke kosten die dit bedrag te boven gaan, te vorderen.

Artikel 20: Afstand van rechten

Het niet direct afdwingen van enig recht of bevoegdheid van koper zal de rechten en bevoegdheden van koper onder de overeenkomst of deze Algemene inkoopvoorwaarden niet beïnvloeden of beperken. Afstand van recht van enige bepaling of voorwaarde zal uitsluitend van kracht zijn indien deze schriftelijk is gedaan.

Artikel 21: Nawerking

Bepalingen van deze Algemene inkoopvoorwaarden, waarvan het uitdrukkelijk of stilzwijgend de bedoeling is dat zij ook na beëindiging van de overeenkomst van kracht blijven, zoals maar niet beperkt tot de geheimhoudingsplicht of bepalingen betreffende intellectuele eigendomsrechten, zullen nadien van kracht blijven en partijen beiden blijven binden.

Artikel 22: Schriftelijkheidsvereiste

Het wijzigen, aanvullen en/of annuleren van een overeenkomst of deze Algemene inkoopvoorwaarden, met inbegrip van deze bepaling, is slechts rechtsgeldig als partijen zulks schriftelijk overeenkomen.

Artikel 23: Partiële nietigheid

Indien een of meer bepalingen van deze Algemene inkoopvoorwaarden geheel of gedeeltelijk nietig blijken te zijn, zullen deze op zo'n wijze worden uitgelegd dat zij de inhoud van die bepalingen zo dicht mogelijk benaderen. De overige bepalingen blijven alsdan onverminderd van kracht.

Artikel 24: Vertalingen

Vertalingen van deze Algemene inkoopvoorwaarden die aan verkoper zijn verstrekt of als bijlage bij deze voorwaarden zijn gedeponereerd zijn zorgvuldig opgesteld, doch alleen de Nederlandse tekst is voor partijen bindend.

Artikel 25: Toepasselijk recht en Geschillen

- a. Op deze Algemene inkoopvoorwaarden en op de overeenkomst(en) en andere overeenkomsten waarin daarnaar wordt verwezen, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing. De toepasselijkheid van het CISG (het zgn. Weens Koopverdrag) wordt uitdrukkelijk uitgesloten. Op in de internationale handel gebruikelijke termen en afkortingen zoals franco, f.o.b. enz., voorkomende in deze voorwaarden en/of daarvan afwijkende condities, zijn de Incoterms, uitgegeven door de Internationale Kamer van Koophandel, steeds de laatste editie van de Engels tekst, van toepassing.
- b. Alle geschillen, die verband houden met deze Algemene inkoopvoorwaarden en de overeenkomst(en), waarin naar deze voorwaarden wordt verwezen, worden in eerste instantie bij uitsluiting van elke andere rechter onderworpen aan de bevoegde rechter van de feitelijke vestigingsplaats van koper.

(Deze Algemene inkoopvoorwaarden zijn gedeponereerd ter Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam op [...datum...], onder nummer [...nummer...])

GEDRAGSCODE VOOR DE BEEINDIGING VAN EEN EXCLUSIEVE DISTRIBUTIEOVEREENKOMST

De leden van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren hebben besloten om de uitgangspunten voor principaal en distributeur bij beëindiging van de exclusieve distributieovereenkomst in een code vast te leggen.

Overwegingen:

- Principaal en distributeur zijn elkaars handelspartners met een gezamenlijk belang én ieder een eigen belang.
- In het belang van beide partijen zou hun exclusieve distributieovereenkomst zo uitgebreid mogelijk schriftelijk moeten worden vastgelegd.
- Waar dit niet gebeurt, resp. de relatie al uit vroegere tijden stamt zonder of slechts met een summiere schriftelijke overeenkomst, moet in conflict situaties een beroep worden gedaan op hetgeen in de branche in Nederland gewoonte(recht) is.
- In die gevallen is onderstaande gedragscode een leidraad voor de beëindiging van de exclusieve distributieovereenkomst ongeacht of er sprake is van een contractuele relatie of alleen een gentlemens agreement.
- De gedragscode is uitdrukkelijk niet bedoeld voor het bijzondere geval van opzegging op grond van een dringende reden in de zin der wet.

Gedragscode:

In geval van opzeggingen van de exclusieve distributieovereenkomst door één der partijen zal de partij aan wie de overeenkomst is opgezegd in het algemeen door die opzegging schade lijden. Die schade moet dan zo beperkt mogelijk blijven. Beide partijen dragen daarvoor verantwoordelijkheid.

De opzegging zal steeds op een redelijke termijn dienen te geschieden. In het algemeen is de termijn 1 jaar. Bij meerjarige contracten, dat wil zeggen meer dan 7 jaar bestaand, moet deze verlengd worden met telkens 1 jaar voor iedere periode van 7 jaren en zulks tot een maximum van een opzeggingstermijn van 3 jaar.

Deze opzeggingstermijn kan verkort worden wanneer voortdurende van de overeenkomst schade zou toebrengen aan één van beide partijen. Dan dient de partij die het zakelijk belang heeft bij de kortere opzeggingstermijn een naar evenredigheid vast te stellen passende schadevergoeding te betalen.

Indien de distributeur in overleg met de principaal investeringen heeft gepleegd die door de opzegging niet meer terugverdiend kunnen worden, dienen partijen een bijzondere regeling te treffen, teneinde de ontstane schade op enigerlei wijze terug te verdienen danwel te vergoeden.

Bijlage 2: Terms of Engagement

TERMS OF ENGAGEMENT

Verklaring leverancier in het kader van het Keurmerk Register Wijnhandelaar, voorwaarden met nr. november 2012.

inzake

Samenstelling van wijn, contractuele en wettelijke voorschriften en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

- a) Alle leveranties van verkoper moeten conform monster zijn en voldoen aan alle wettelijke vereisten en voorschriften van het land van de door koper aangewezen eindbestemming, waaronder voorschriften van organen van publiekrechtelijke bedrijfsorganisaties en de Europese Unie, o.a. met betrekking tot de bereidingswijze, kwaliteit, samenstelling, houdbaarheid, verpakking, etikettering, milieu en vervoer, die op de goederen van toepassing zijn in het land van eindbestemming ten tijde van de aankomst in dat land.
- b) Voor alle leveringen wordt voldaan aan de vereisten van Verordening (EG) Nr. 852/2004, met name ten aanzien van de vereiste hygiëne in alle stadia, namelijk bereiding, verwerking, vervaardiging, verpakking, opslag, vervoer, distributie, hantering en aanbidding ten verkoop of levering aan de consument.
- c) Emballages moeten voldoen aan de vereisten van alle landen, waarin of waardoor de goederen worden vervoerd, tot en met de eindbestemming. Verkoper staat in voor de juistheid van alle stukken, verklaringen en documenten, waarin door of namens hem wordt verklaard dat deze op de goederen betrekkingen hebben of die de goederen begeleiden.
- d) De verkoper is verplicht alle voor de uitvoering van de overeenkomst geldende eisen, voorwaarden, voorschriften, bepalingen en regels in acht te nemen die voortvloeien uit de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de VN-verklaring voor de rechten van de mens, de VN-conventies over de rechten van kinderen, alsmede de afschaffing van elke vorm van discriminatie van vrouwen, de VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

Namens de verkopende partij,

Namens de inkopende partij,